

La dona a Fitor al segle XVIII

UNA SOCIETAT PATRIARCAL I ENDOGÀMICA

Jordi Frigola > TEXT

«...Después se pasa por el lugar de Vall-llobrega, todo de labradores, y a la izquierda se ve la rectoria de Santa Coloma de Fitó, de la misma clase. Todo el camino va por entre buenos bosques, carrascas y alcornoques que producen bastante corcho».

Aquest és el camí de Palamós a la Bisbal per on va passar el magistrat madrileny Francisco de Zamora l'1 de febrer del 1790 anant cap a la Bisbal i que va ressenyar en el seu «Diario de los viajes hechos en Cataluña».

L'únic habitatge que fa servir de referència sobre Fitor és la rectoria, que té al seu costat l'església romànica amb el seu interessant campanar. En tractar-se d'una població disseminada el punt per localitzar-lo físicament era, naturalment, la parròquia; la que centrava no solament el lloc de pregària i de cultes religiosos sinó també la minsa vida social del municipi.

El poblament de les Gavarres és

petit. Als poblets de característiques semblants a Fitor hi trobem, l'any 1787, un nombre d'habitants reduït, segons el cens del comte de Floridablanca: Sant Mateu de Montnegre, 82 habitants; Santa Pellaia, 136; Sant Cebrià dels Alls, 84; Sant Cebrià de Lledó, 140; i Santa Coloma de Fitor, 127.

És una població de creixement petit si la comparem amb les viles de la plana. El medi natural no té recursos suficients per mantenir-hi una població nombrosa. Les limitacions que té a muntanya l'activitat pagesa és la que va fer empènyer la joventut cap a la plana a cercar feina. Precisament l'èxode de gent en edat núbil és la que frena un creixement que hauria estat semblant proporcionalment al de les viles importants. A més, la mortalitat infantil és bastant alta i correspon al model demogràfic antic; de 1700 a 1798 trobem: 127 morts adults i 106 albat.

La taxa de creixement natural a Fitor és de 1,10 persones de mitjana per any durant el segle XVIII. La presència de la dona respecte de l'home l'any 1787 no és gaire diferent en aquests poblets, tret de Santa Pellaia, on es nota un lleuger nombre superior de dones. Però de les seixanta-tres dones de Fitor, trenta-vuit són d'edats que van dels set anys als vint-i-cinc, la qual cosa vol dir que algunes de les disset que tenen de setze a vint-i-cinc anys aviat marxaran del poble per anar a servir a vila. La majoria de noies solteres de masos pobres que abandonen els pobles de muntanya ho fan per anar a fer de criades en cases riques de llocs grans. En altres casos, l'emigració femenina es produeix per casaments amb nois de fora.

Uns matrimonis entre pagesos.
De totes maneres, els enllaços s'es-

Santa Coloma de Fitor des dels
prats veïns // FOTO: Eduard Punset.